

στο μικροσκόπιο...

Ανέφικτη στην Ελλάδα η δημοκρατία

Του Χρήστου Γιανναρά

Αν, νηφάλια και απροκατάληπτα, βάλουμε στην άκρη τις ρητορικές «ομολογίες πίστωσης» στη δημοκρατία όλων των πολιτικών μας κομμάτων, με ποια κριτήρια θα ξεχωρίζαμε ποια εμπράκτως πιστεύουν στη δημοκρατία και ποια όχι;

Η εξαγγελία και μόνο μιας τέτοιας διαστολής προκαλεί την οργισμένη αντίδραση των κομματanthρώπων: «Ποιος αντόκλητος κήνσορας έχει το θράσος να κρίνει τη δημοκρατική μας συνέπεια και ευαισθησία;». Δεν διανοούνται ότι αυτό ακριβώς είναι το «κράτος» του «δήμου», ο ρόλος και το χρέος των πολιτών: να κρίνουν την πιστότητα των θεσμών της δημοκρατίας στις αρχές και στους στόχους της δημοκρατίας.

Σήμερα τα κόμματα έχουν και το μαχαίρι και το πεπόνι, όχι ο «δήμος». Τα κόμματα θεσμοποιούν έμπρακτα το πολίτευμα, μπορούν να ονομάζουν «δημοκρατία» την κατάφωρη άρνηση της δημοκρατίας, να φιμώνουν ή να αγνοούν προκλητικά τους πολίτες που απαιτούν συνέπεια στις αρχές της δημοκρατίας.

Τουλάχιστον να διασώσουμε τα κριτήρια. Η ελληνική πρώτη στοχοθεσία και διαχρονική παράδοση της δημοκρατίας είναι μια υπόθεση χαμένη και στην πράξη και στην παιδεία μας. Η αναφορά στον αρχαίο «δήμο» στρεβλωμένο ιδεολόγημα και η αυτοδιαχειριζόμενη «κοινότητα», στην ελληνορωμαϊκή και οθωμανική αυτοκρατορία (με τις συνελεύσεις των πολιτών και τον μεταφυσικό άξονα κοινωνικής συνοχής) αντικείμενο σκόπιμης χλεύης. Να διασώσουμε τουλάχιστον τα κριτήρια έστω της μεταπρατικής μας επιλογής: του νεωτερικού υποκατάστατου της δημοκρατίας, του «αντιπροσωπευτικού» ή «κοινοβουλευτικού» πολιτεύματος.

Ακόμη και το δάνειο υποκατάστατο το έχουμε αλλοτριώσει εξωφρενικά: Τιτλοφορούμε «κοινοβουλευτική δημοκρατία» την Απόλυτη Πρωθυπουργική Μοναρχία, που είναι, εν πολλοίς και Κληρονομική Ηγεμονία. Δηλαδή όχι πολίτευμα, αλλά καθεστώς φεουδαλικής απολυταρχίας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διορισμένος από τον

πρωθυπουργό ή προϊόν των πρωθυπουργικών συναλλαγών, οι υπουργοί αυθαίρετα ευνοημένοι πρωθυπουργικοί κομπάρσοι, οι βουλευτές άβουλα πιόνια στη σκακιέρα του πρωθυπουργού που μόνο εκτάκτως, σπανιότατα και με ειδική άδεια, ψηφίζουν «κατά συνείδησιν».

«Νέα Δημοκρατία» και «Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα» είναι κόμματα αρχηγικά, απολυταρχικά, δίχως την παραμικρή σχέση με δημοκρατικό ήθος, δημοκρατικές διαδικασίες. Η τυπική μορφολογία της οργάνωσης και λειτουργίας τους είναι προσχηματικά δημοκρατική –τα κομματικά όργανα (συνέδριο, κεντρική επιτροπή, πολιτικό γραφείο κ.τ.ό) έχουν δημοκρατικές προδιαγραφές– αλλά τα πάντα ελέγχονται απολύτως από την εσωκομματική φατρία την εκάστοτε επιδειξιότερη στην υφαρπαγή της εξουσίας. Λείπουν εκείνες οι θεσμικές πρόνοιες που θα απέκλειαν τη χειραγώγηση των κομματικών οργάνων από φατρίες ή «οικογένειες», την αλλοτρίωση της δημοκρατίας σε αντιμαχία ομαδοποιημένων συμφερόντων.

Ο κομματικός αρχηγός είναι απόλυτος μονάρχης, αλλά μοναρχεί ελέω φατρίας (όπως συνέβαινε πολύ συχνά και στη βασιλική μοναρχία). Εξαρτάται από την πυγμή και το σθένος του πόσο υποταγμένος είναι στη φατρία που τον ανέδειξε. Οφείλει παραχωρήσεις, μεράδια εξουσίας και στις υπόλοιπες εσωκομματικές φατρίες για εξισορρόπηση φιλοδοξιών και διεκδικήσεων. Τελικά, η φαινόμενη στο κράτος και στα κόμματα Απόλυτη Μοναρχία είναι σιωπηρά συνομολογημένη Ολιγαρχία απεριόριστης αυθαιρεσίας. Η Ελλάδα σήμερα δεν κυβερνάται από αυτούς που φαίνονται ότι την κυβερνούν. Τουλάχιστον τη στελέχωση του κράτους, τους διαχειριστές του κοινωνικού πλούτου και της αξιοπρέπειας των Ελλήνων στον διεθνή στίβο

τους καθορίζουν εσωκομματική μάγιστροι και εξισορροπιστές συμφερόντων, με εξουσίες ανεξέλεγκτες.

Στις ανεξέλεγκτες από τον «δήμο» εξουσίες πρέπει να προστεθούν και οι ιδιώτες που χρηματοδοτούν τα «κόμματα εξουσίας», φυσικά για να υπαγορεύσουν τα θελήματά τους και την εξυπηρέτηση των συμφερόντων τους. Είναι το διαβόητο φαινόμενο της «διαπλοκής», που ακυρώνει, χωρίς να καταργεί, θεσμικά τις δημοκρατικές λειτουργίες ελέγχου της εξουσίας.

Αν αυτά είναι τα γράδα δημοκρατικότητας των δύο μεγάλων κομμάτων, τι γίνεται με τα λεγόμενα κόμματα μειοψηφίας;

Εδώ τα δεδομένα είναι πιο γυμνά και τετραχλησιμένα, όμως όχι περισσότερο ειλικρινή. Αν οι στοιχειώδεις αρχές και προϋποθέσεις λειτουργίας της δημοκρατίας είναι ο πολυκομματισμός, ο σεβασμός της πλειοψηφίας, η συμμόρφωση με τους νόμους, η ελευθερία φρονημάτων και έκφρασης, ο σεβασμός του φυσικού δικαστή και της έννομης τάξης, αποδέχονται τα κόμματα μειοψηφίας του ελληνικού κοινοβουλίου αυτές τις αρχές;

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας σαφέστατα όχι. Το πολίτευμα στο οποίο πιστεύει και για το οποίο εργάζεται είναι (διακηρυγμένα) η δικτατορία του προλεταριάτου. Χρησιμοποιούν τις δημοκρατικές ελευθερίες του κοινοβουλευτισμού για να προετοιμάζουν τον δικό τους στόχο. Χρηματοδοτούνται ως κόμμα και μισθοδοτούνται οι βουλευτές τους από το πολιτικό σύστημα που θέλουν να καταλύσουν. Εχουν όλες τις προνομίες που παρέχει η δημοκρατία (μερίδιο προβολής των ιδεών τους από την τηλεόραση, αξιοποίηση της κομματικής παρουσίας τους με τους όρους της ελεύθερης αγοράς), αλλά δηλώνουν απερίφραστα ότι τους νόμους που ψηφίζει η Βουλή τους ακυρώνουν οι οπαδοί τους εκβιαστικά

στους δρόμους. Στην προσχηματική δημοκρατία της αλογίας και των αντιφάσεων που συντηρούν τα «κόμματα εξουσίας», το ΚΚΕ λογαριάζεται ακίνδυνο: μια γραφικότητα στενοκέφαλου παλαιομερολογιτισμού, χρήσιμη σαν επίφαση «πλουραλισμού». Θα έπαιναν να το ανέχονται, αν ήταν κόμμα αριστερό, στρατευμένο σε ζωτικές κοινωνιοκεντρικές προτεραιότητες.

Σέβεται ο «Συνασπισμός της Ριζοσπαστικής Αριστεράς» και υπερασπίζει τους όρους της δημοκρατίας; Και βέβαια όχι, αφού δεν είναι παρά μια «λάιτ» εκδοχή των κουκουεδικών κουτοπόνηρων αντιφάσεων: Δεν παραιτούνται από τις αρχές του Μαξισμού - Λενινισμού, αλλά τις μεταφράζουν σε απαιτήσεις χλιδατής καταναλωτικής ευχέρειας – είναι κομμουνιστές με όρους ελεύθερης αγοράς και Πνύκα τους το Κολωνάκι. Φυσικά και ασκούν «δημοκρατικότητα» ιδεολογική τρομοκρατία και απροσχημάτιστο καριερισμό στα πανεπιστήμια, στα μέσα δημοσιότητας, στους χώρους της εκπαίδευσης και της Τέχνης.

Ο «Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός» σμικρογραφία τυπικά αρχηγικού κόμματος. Τόσο προσωποπαγούς, που δεν επιτρέπει να υποθέσουμε πολλή εσωκομματική δημοκρατία. Εχει βέβαια τη «δημοκρατική» παρησία να δηλώνει στον τίτλο του την καπηλεία που επιχειρεί: Ιδιοποιείται τη μεταφυσική παράδοση του λαού σαν ιδεολογικό πρόσημο, προκειμένου να προσεταιριστεί ψηφοθηρικά τη θρησκοληψία. Αλλά δεν είναι σεβασμός της δημοκρατίας η συναισθηματική εξαπάτηση των αφελών.

Δεδομένα απελπιστικής κοινωνικής παρακαμής, εδραιωμένης ανικανότητας να λειτουργήσει δημοκρατία. Με ορθολογικά κριτήρια, οι προοπτικές είναι άκρως οδυνηρές. Με ανορθόδοξη ελπίδα, μένει πάντοτε ενδεχόμενη η κοινωνική αφύπνιση.

HARRY'S KITCHEN

H.H. KITCHEN

Σχεδιαστές και κατασκευαστές πολυτελών κουζινών στα μέτρα σας με πολλά χρόνια πείρα

Διευθυντής: **Harry Hatzigeorgiou 0438 802 216**

14543

OFFICE AND SHOWROOM - (Στη νέα μας διεύθυνση) Unit 5/48 cnr Elizabeth & Sharp St., Campsie

Tel: (02) 8084 6932

Fax: (02) 8065 1312